

Årsberetning 2020

Ældrerådet i Lejre Kommune

Jeanette Dæhnfeldt

Bjarne Bang Christensen

Kirsten Kornval

Per Frandsen

Kurt Erik Larsen

Leif Blom

Per Nørgaard

Ældrerådet i Lejre Kommune – Årsberetning 2020

Indledning

2020 var år 3 for det nuværende Ældreråd. Året gik totalt anderledes end forventet grundet Corona-situationen; en situation, som ingen havde kunnet forudse. Alligevel, og måske netop derfor, gik året med travlhed for Ældrerådet som følge af mange hændelser af betydning for den ældre del af befolkningen, hændelser, som både de raske og selvhjulpne i eget hjem og de mindre selvhjulpne på plejehjemmene mærkede til, og som fik stor betydning for alles hverdag. Pludselig var intet som før – vi blev alle begrænset i vores sædvanlige aktiviteter og vante liv. Alligevel må vi her indledningsvis sige, at vi ældre i Lejre Kommune kom relativt nådigt igennem år 1 af pandemien.

Dette skyldes ikke mindst en utrolig engageret, menneskelig, faglig og professionel indsats fra alle medarbejdere og ledere i Center for Velfærd og Omsorg, herefter CVO, som vi i Ældrerådet anerkender med tak.

Også tak for et rigtig godt samarbejde med alle i CVO, Udvalget for Social, Sundhed og Ældre, herefter USSÆ, og administrationen i øvrigt, samt alle andre interne og eksterne samarbejdspartnere i 2020.

Ældrerådets formål

Ældrerådet i Lejre Kommune taler de ældres sag og arbejder for at skabe de bedst mulige rammer og vilkår for kommunens ældre. Dette er ikke mindst vigtigt, når vi går igennem en vanskelig tid som den, vi var igennem i 2020 og stadig er i.

Ældrerådet er således den ældre del af befolkningens talerør over for politikerne og administrationen i Lejre Kommune og en kritisk/konstruktiv høringspart for Kommunalbestyrelsen i alle forhold, der vedrører ældre.

Vi vil derfor, inden for lovgivningens rammer, sikre den ældre del af befolkningen i Lejre Kommune de bedste vilkår, herunder have fokus på de svageste ældre og deres særlige behov.

Ældrerådets medlemmer

- Formand: Kirsten Kornval.
- Næstformand og sekretær: Bjarne Bang Christensen.
- Ældrerådets repræsentant i Regionsældrerådet og PIU*): Per Frandsen.
- Kasserer: Kurt Erik Larsen.
- WEB-master: Leif Blom**).
- Medlemmer uden faste poster: Jeanette Dæhnfeldt og Per Nørgaard.

Ældrerådets møder

Ældrerådets ordinære møder i 2020, i alt 11, blev alle afholdt trods restriktioner, som regel den 2. tirsdag i hver måned bortset fra juli. De fysiske møder, i alt 9, afholdtes på Rådhuset i Allerslev, mens vi afholdt 2 telefonmøder, når Rådhuset var lukket pga. Corona-situationen.

Referaterne af alle disse møder kan læses i deres helhed på Ældrerådets hjemmeside, som siden januar 2021 er blevet en del af Lejre Kommunes hjemmeside: www.Lejre.dk.

Ældrerådet i Lejre Kommune – Årsberetning 2020

Om mødernes afholdelse og andre forhold i tilknytning til Ældrerådets virksomhed har Ældrerådet vedtaget en Forretningsorden, som ligeledes kan læses i sin helhed på hjemmesiden.

Ældrerådets årshjul med alle møder, ordinære som ekstraordinære, dialogmøder, konferencer m.m., kan ses på hjemmesiden. Det fremgår af årshjulet, at der har været en anderledes form for aktivitet, sammenlignet med 2019, igen grundet begrænsningerne som følge af pandemien.

Således blev det planlagte dialogmøde i november 2020 på Østergård Aktivitetscenter med alle organisationer, som direkte eller indirekte har betydning for eller indflydelse på ældres forhold i Lejre Kommune, aflyst.

Ældrerådets vigtigste opgaver

Ældrerådet er borgernes talerør til politikerne:

Ældrerådets to vigtigste opgaver er at rådgive Kommunalbestyrelsen om ældrepolitiske forhold af enhver art og at formidle synspunkter mellem kommunens ældre borgere og kommunalbestyrelsen om sådanne forhold.

Ældrerådets vigtigste samarbejdspartnere er de politikere og embedsmænd, der beskæftiger sig med udformning af den lokale ældrepolitik og gennemførelse af de beslutninger, som bl.a. følger af den landsdækkende ældrepolitik, vedtaget af Folketinget. Hertil kommer de ovenfor nævnte organisationer, som med fortællinger fra "det virkelige liv" er med til at sætte de ældres forhold i Lejre Kommune ind i realistiske, dagligdags rammer.

Eksempler:

Et meget vigtigt eksempel på en beslutning, vedtaget af Kommunalbestyrelsen i Lejre Kommune, er Værdighedspolitikken, idet den i vidt omfang skaber de rammer, al den øvrige politik på ældreområdet bygger på. Den kan derfor ses som et fundament under ældrepolitikken i Lejre Kommune.

Andre, mere konkrete eksempler på Kommunalbestyrelsens beslutninger er de kvalitetsstandarder, som lokalt udmønter ministerielle beslutninger eller lovgivning på ældreområdet, f.eks. om personlig pleje og praktisk hjælp eller om madservice. Forinden sådanne beslutninger vedtages endeligt af Kommunalbestyrelsen, skal Ældrerådet høres.

Alle kommunens politiske udvalg træffer beslutninger, som har indflydelse på de ældres forhold og derfor skal forelægges Ældrerådet til udtalelse forinden vedtagelse, f.eks. Udvalget for Teknik og Miljø i forbindelse med tilgængelighed på veje og fortove og til offentlige bygninger. Desuden skal generelle spørgsmål om ældres boligforhold eller f.eks. sundhed, miljø og kultur forelægges Ældrerådet med henblik på et hørings svar, forinden vedtagelse af en kvalitetsstandard.

Som eksempel på tilgængelighed kan nævnes de bøjler, der står rundt om i kommunen, hvor vej og sti mødes. Hvis sådanne bøjler står for tæt, kan det være problematisk at "sno" sig igennem, f.eks. med en rollator eller en firehjulet handicap elscooter. Helt konkret har man i Lejre området på opfordring af Ældrerådet ændret 3 steder på placeringerne af disse bøjler, så man kan komme igennem uden for meget maseri (Møllevej/Klostergårdsvej og Højby ved Landevejshøjen).

Ældrerådet i Lejre Kommune – Årsberetning 2020

Høringer:

Ældrerådets formidling af synspunkter i forhold til Kommunalbestyrelsen sker således først og fremmest ved at svare på høringer, som Ældrerådet modtager i forbindelse med nye beslutninger, som direkte eller indirekte påvirker eller har betydning for den ældre del af befolkningens livsvilkår.

På den måde har vi indflydelse på alle forhold, der kan medvirke til, at vi kan have et godt og værdigt liv som ældre i vores kommune.

Ældrerådet har i 2020 besvaret 22 høringer fra Lejre Kommune om ældres forhold, særligt inden for de områder, som hører under USSÆ. Det er 3 flere end i 2019 på trods af Corona-situationen.

En oversigt over vore høringssvar kan ses og læses i deres helhed på www.Lejre.dk. Undtaget herfra er høringssvar mærket: Fortroligt.

Ældrepolitik og høringssvar – et eksempel:

Som eksempel på en ældrepolitisk beslutning kan nævnes værdighedspolitikken – ”Værdighed i Ældreplejen”, hvor Ældrerådet er høringspart.

Værdighedspolitikken består (i overskriftsform) af følgende elementer:

- Livskvalitet og sociale netværk
- Værdighed og selvbestemmelse
- Kvalitet, tværfaglighed og sammenhæng i ældreplejen
- Livskvalitet og det gode måltid
- Et værdigt liv og det sidste farvel
- Pårørende
- Ensomhed.

Vores høringssvar er løbende blevet indarbejdet i den gældende udgave af Værdighedspolitikken i Lejre Kommune, senest om ensomhed, hvor Ældrerådet allerede i april 2019 skitserede den tekst, som i vidt omfang nu er blevet del af Værdighedspolitikken om Ensomhed.

Dialogmøder:

Ud over at være høringspart har Ældrerådet holdt dialogmøder og andre former for kontaktmøder med politikere, først og fremmest medlemmerne af USSÆ, og ledende embedsmænd fra kommunens administration. Møderne har både været fysiske med alle sikkerhedsforanstaltninger og virtuelle i form af telefonmøder.

Vi mener, at vi gennem disse dialogmøder med politikere og embedsmænd har kunnet påvirke den førte ældrepolitik, herunder budgetlægningen for de kommende budgetår.

Konferencer og seminarer:

De af Danske Ældreråd***) planlagte og organiserede konferencer, seminarer og temadage har i vidt omfang været aflyst i 2020, hvorfor det har været småt med inspiration ad den vej.

Ældrerådet i Lejre Kommune – Årsberetning 2020

Ærgerligt, fordi sådanne arrangementer tidligere har givet os viden om og inspiration til de sager, vi bliver involveret i, og de har også givet os mulighed for at være på forkant med, hvad der måtte komme af nye lovforslag og initiativer på ældreområdet.

Som eksempel på et sådant arrangement tilbage i 2019 var temadagen om digitalisering, som både angav muligheder og udfordringer, ikke mindst udfordringer af etisk og juridisk karakter.

Hovedkonklusionen fra temadagen var, at der skal reageres hurtigt, hvis vi som befolkningsgruppe vil påvirke udviklingen, ikke for at sætte den i stå – det kan vi ikke – men for at dæmpe tempoet for gennemførelsen, som sker i stadig højere fart.

Det er således flere gange konstateret, at hvis en digital løsning først er rullet ud, er det håbløst at rulle den tilbage igen.

Det er Ældrerådets vurdering, at digitalisering kan have to sider. På den ene side kan det bidrage til, at borgere kan blive uafhængige af hjælp, og på den anden side kan det bidrage til utryghed og ensomhed.

Det kan tilføjes, at netop digitaliseringen har vist sin værdi under Corona-krisen, hvor flere ældre, som måske ikke ville være kommet med på ”digitaliseringstoget”, alligevel er kommet med, da mulighederne for fysisk kontakt, herunder handel i fysiske butikker, blev begrænset. Det har påvirket lysten til at lære at begå sig digitalt og dermed evnen for at klare sig gennem krisen, selvfølgelig først og fremmest for hjemmeboende ældre.

Endvidere er det vigtigt at fremhæve e-konsultation med sin læge, hvor man kan stille spørgsmål og få svar digitalt og således i første omgang måske kan slippe for at skulle besøge sin læge fysisk. Det er ikke alene besværligt i denne tid, men også vanskeligt at få en tid til en fysisk konsultation.

Det samme gælder e-Hospital: En digital løsning, der skal være med til at skabe nærhed og sammenhæng for borgerne og styrke samarbejdet mellem sygehuse, kommunen og praktiserende læger, bl.a. ved udskrivelse fra sygehus. E-hospitalet har tre vigtige områder: Videomøder, selvbetjening og hjemmemålinger samt behandlinger i hjemmet. E-hospitalet styrker samarbejdet mellem borgere, sundhedsfagligt personale på sygehuse og i kommuner samt myndigheder. Endvidere kan E-hospitalet kontaktes hele døgnet. Dette kan bl.a. spare borgere for indlæggelse på sygehus eller lange transporttider til ambulante besøg.

Observatører på plejecentrene:

Ældrerådet følger med i og kommenterer på drift og udvikling af de tre plejecentre i Lejre Kommune, dels gennem høringer, dels gennem repræsentation i Beboer- og Pårørenderådene.

Vi har således observatører i Beboer- og Pårørenderådene på kommunens plejecentre, hvor Jeanette Dæhnfeldt er tilknyttet Bøgebakken, Leif Blom er tilknyttet Ammershøjparken, og Bjarne Bang Christensen er tilknyttet Hvalsø Plejecenter.

Desværre har møderne i Beboer- og Pårørenderådene som andre steder i samfundet været stærkt begrænset af Corona-situationen.

Ældrerådet i Lejre Kommune – Årsberetning 2020

Deltagelse i interessentgruppen for plejeboligbyggeri:

Ældrerådet er repræsenteret i Interessentgruppen vedrørende ny- og ombyggeriet af kommunens plejecentre. Her er det Kirsten Kornval og Per Nørgaard med Leif Blom som suppleant, der repræsenterer Ældrerådet.

I 2020 er byggeriet af 24 nye plejeboliger ved Ammershøjparken igangsat.

I 2021 skal kommunalbestyrelsens beslutning om byggeri af et nyt plejecenter med 72 pladser i Hvalsø konkretiseres. Interessentgruppen med fortsat deltagelse af bl.a. repræsentanter fra Ældrerådet ser frem til at deltage og bidrage i det videre arbejde med planerne, herunder placering af det nye plejecenter i Hvalsø.

Artikler:

I årets begyndelse bragte Lejre Lokalavis en artikel om digitalisering, herunder den nyudnævnte Folketingets Ombudsmands synspunkter på digitaliseringen af samfundet og de udfordringer, det giver ældre borgere.. Vi benyttede lejligheden til at nævne vores artikel om ”Digitaliseringstoget – kom vi alle med, eller blev nogen efterladt på perronen”. Artiklen blev oprindeligt bragt i Lejre Lokalavis den 18.4.2018.

Endvidere bragte lokalavisen en artikel om vores folder, som i kort form fortæller om Ældrerådet og vores arbejde for de ældre i Lejre Kommune. Folderen skulle have været omdelt som et indstik i Aktivitetsprogrammet 2020-2021, men begge dele blev stoppet af Corona-situationen. I stedet kan de afhentes af interesserede fra de kasser, der er opstillet ved alle aktivitetscentre i kommunen.

Ældrerådets arbejde fremover

I 2021 vil vi fortsætte arbejdet med at få så megen indflydelse på de ældres vilkår i Lejre Kommune som beskrevet i formålet. Vi vil fortsætte det gode samarbejde med især politikerne i USSÆ og kommunens administration, herunder følge op på de beslutninger, hvor vi har afgivet høringssvar. Samtidig vil vi fortsætte samarbejdet med forskellige frivilligorganisationer, som giver gode input til vores arbejde med at forbedre forholdene for den ældre del af befolkningen, ikke mindst for de svageste ældre.

Ældrerådet har således fokus på alle områder, der har betydning for ældres livsvilkår i Lejre Kommune. Centrale områder er værdighed i pleje og omsorg, styrkelse af demensindsatsen og kvalitet i ældreplejen bl.a. beskrevet i Lejre Kommunes værdighedspolitik. Værdighedspolitikken er som tidligere nævnt revideret med tilføjelse af pejlemærker for indsatsområdet ensomhed.

Plejeboligbyggeriet med udvidelse af antallet af plejeboliger, madproduktion og udvikling af cafe-miljøer på plejecentrene, forebyggelse og rehabilitering samt en bred vifte af aktivitetstilbud til alle ældre i Lejre Kommune, er ligeledes vigtige fokusområder fremadrettet. Ældrerådet har endvidere fokus på gennemførelse af Sundhedsaftalerne med særligt fokus på tværfagligt og tværsektorielt samarbejde for at sikre gode sammenhængende forløb ved sygdom, herunder ved indlæggelse og udskrivning fra sygehus.

Ældrerådet i Lejre Kommune – Årsberetning 2020

2021 er også valgår for Ældrerådet, og vi har igen foreslået Kommunalbestyrelsen, at valget til Ældrerådet skal afvikles som et fremmødevalg for at sikre en høj valgdeltagelse ved valget den 16. november 2021.

Det er Ældrerådets håb, at mange kandidater vil stille op, så det bliver muligt i 2021 at få valgt et Ældreråd for en ny 4 årig periode, gerne med et bredt kendskab til og nuanceret billede af ældres vilkår, ønsker og behov i hele Lejre Kommune.

Ældrerådet i Lejre Kommune

Kirsten Kornval
Leif Blom

Jeanette Dæhnfeldt
Per Nørgaard

Kurt Erik Larsen
Bjarne Bang Christensen

Per Frandsen

Noter:

*) PIU = Patientinddragelsesudvalget i Region Sjælland

**) Ældrerådets hjemmeside er siden januar 2021 en integreret del af WWW.Lejre.dk.

***) Danske Ældreråd er paraplyorganisation for landets 98 Ældreråd.